

ת"פ 37325/04/18 - פרקליטות מחוז מרכז נגד אביחי אקוע - בעצמו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 37325-04-18 פרקליטות מחוז מרכז נ' אקוע(עציר)

בפני
המאשימה
נגד
הנאשם
כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק
פרקליטות מחוז מרכז ע"י ב"כ עו"ד טל פילברג
אביחי אקוע - בעצמו (הובא מביה"ח בליווי שוטרים)
ע"י ב"כ עו"ד אלעד גויגולד

החלטה

האם יש ליתן, בעניינו של הנאשם, צו אשפוז או צו מרפאתי? זאת השאלה המצויה במחלוקת.

מבוא

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ריבוי עבירות של הטרדה מינית, לפי סעיף 5(א) בנסיבות של סעיף 3(א)(4) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1988.

לפי כתב האישום, הנאשם הטריד מספר קטינות באומרו "אני אוהב אותך, את יפה, יש לך שפתיים יפות...". מאבטחים מהסיר העירוני הבחינו בנאשם מנסה להתקרב לקטינות, הדפו אותו וחצצו ביניהם. כל אותה העת, המשיך הנאשם לפנות אל אחת הקטינות כשהוא מושיט ידיים לכיוונה. בעקבות האירוע נשלח הנאשם לביתו. כעבור זמן, הגיע לחנות "יילו" בתחנת דלק, והטריד קופאית בחנות באומרו "שהיא יפה והוא רוצה לנשק אותה". אחד המאבטחים מהסיר העירוני שהיה במקרה במקום, הזיז את הנאשם והורה לו לצאת מהמקום. כעבור מספר דקות, חזר הנאשם למקום ואמר לקופאית "אני אוהב אותך.... אני אוהב את השפתיים שלך". כוח משטרה שהגיע למקום הרחיק את הנאשם. אולם, הנאשם חזר למקום כעבור זמן מה, והטריד את המוכרת עד שנעצר.

2. שתי חוות דעת פסיכיאטריות הוגשו בתיק דנן, האחת מיום 4.9.18, והשנייה מיום 29.11.18.

3. לפי חוות הדעת הראשונה, הנאשם סובל מסכיזופרניה, המתבטאת באופן כרוני בפגיעה בבוחן המציאות ובלקות קוגניטיבית מחמירה והולכת הכוללת פגיעה בתפקוד, בשיפוט, בארגון החשיבה ובתובנה. להערכת עורכת חוות הדעת, בשל מחלתו הנפשית, הנאשם אינו מסוגל לנקוט בקו הגנה, להיעזר בעורך דין ולהבין את ההליך המשפטי. מכאן, כי אינו מסוגל לעמוד לדין. עוד העריכה עורכת חוות הדעת, כי בעת ביצוע העבירות, בסבירות גבוהה היה הנאשם בהחרפה פסיכוטית, עם החמרה נוספת בבוחן המציאות ובשיפוט. הנאשם לא היה מסוגל להבחין בין טוב לרע, בין מותר לאסור, לא היה מסוגל להבין את מהות מעשיו, ולא יכול היה להימנע מביצועם. מכאן, כי הנאשם היה חולה במובן המשפטי, ולא היה אחראי למעשיו. עוד הוסיפה עורכת חוות הדעת, כי הנאשם אozן בחודשים האחרונים, ומזה כשלושה חודשים פסקה התנהגותו חסרת שיפוט מיני. גם אין עדות בתקופה זו למסוכנות לסובביו, לציבור או לעצמו. בשלב זה ממשיך הנאשם

באשפוז לשם הנעת תהליך שיקומי של מעבר להוסטל. אולם, הנאשם אינו זקוק לאשפוז אולם יהיה זקוק להמשך טיפול מרפאתי לאחר אשפוזו.

4. בדיון שנערך לאחר קבלת חוות הדעת הראשונה, טענה התביעה כי יש מסמכים סותרים לקביעת הפסיכיאטרית שהנאשם לא מסוכן וכי ניתן להסתפק בצו מרפאתי. מכאן, ביקשה להפנות את הפסיכיאטרית המחוזית למסמכים הרלוונטיים, ולבקש הבהרה לחוות דעתה.

5. למרות התנגדות בא כוח הנאשם, התבקשה הפסיכיאטרית המחוזית להבהיר חוות דעתה.

6. בחוות הדעת השנייה שערכה, הדגישה הפסיכיאטרית כי עיינה בכל המסמכים הרלוונטיים, לרבות פרוטוקולים של ועדות פסיכיאטריות שנערכו בעניינו של הנאשם. להערכתה, לאחר עיון במכלול המידע הרלוונטי, אין מקום לשינוי מסקנותיה מחוות דעתה הראשונה, משמע כי אין מסוכנות נשקפת מהנאשם במצבו הנוכחי ואין אינדיקציה לאשפוז כפוי. עוד הוסיפה, כי הנאשם זקוק להליך שיקומי ומעבר להוסטל תחת פיקוח. על מנת לאפשר מעבר להוסטל וגישה ל"סל שיקום" יש צורך בצו טיפול מרפאתי ולא צו אשפוז.

טענות הצדדים

7. באי כוח התביעה טענו, כי יש להטיל על הנאשם צו אשפוז ולא צו מרפאתי. לטענתם, לבית המשפט מסורה הסמכות להחליט על צו אשפוז או צו מרפאתי, וחוות הדעת של הפסיכיאטרית המחוזית היא רק שיקול אחד מתוך מכלול שיקולים, ובכללם העבירות שביצע הנאשם, נסיבות ביצוען, טיב הטיפול, שיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול ומידת מסוכנותו.

8. לטענת באי כוח התביעה, מסוכנותו של הנאשם עולה מנסיבות כתב האישום וחוסר שליטה של הנאשם במעשיו, הנלמדת ממעורבות המאבטחים והמשטרה באירועים. מרישום הפלילי של הנאשם עולה כי בהליך אחר בו יוחסו לנאשם מעשים מגונים באדם הופסקו ההליכים. תיק זה מלמד, לטענת התביעה, על הסלמה במעשים, ובאותו עניין ניתן צו אשפוז כפוי.

9. עוד טענו באי כוח התביעה, כי הנאשם היה מאושפז פעמים רבות, ובין האשפוזים מתקשה להתמיד בטיפול, צורך סמים ואלכוהול, ומצבו הנפשי מתדרדר.

10. עוד הוסיפו וטענו, כי מהפרוטוקולים של הוועדות הפסיכיאטריות שנערכו בעניינו של הנאשם עולה, כי רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם היא גבוהה מאוד. לטענתם, הוועדה אמנם אפשרה לנאשם לצאת לפגישות כדי לבחון אפשרות למעבר להוסטל, אולם הוועדה טרם קבעה, כי הנאשם אמנם מתאים לכך.

11. בא כוח הנאשם טען, לעומת זאת, כי יש לאמץ את חוות הדעת שניתנו בעניינו של הנאשם ולהורות על צו טיפול מרפאתי בלבד.

12. לטענת בא כוח הנאשם, לא נשקפת מהנאשם מסוכנות ממשית. התביעה כלל לא ביקשה את מעצרו של הנאשם בתיק זה. בתיק האחר אמנם ניתן צו אשפוז, אולם זאת לפי מכלול הנסיבות הרלוונטיות לאותו תיק.

13. יתר על כן, לטענת בא כוח הנאשם, להערכת הפסיכיאטרית המחוזית, יש להניע הליך שיקומי ולצורך כך יש מקום לצו טיפול מרפאתי שגם יאפשר לנאשם לקבל סל שיקום וטיפול בהוסטל.

דין

14. לפי חוות הדעת הפסיכיאטריות שניתנו בתיק, הנאשם אינו אחראי למעשיו וגם אינו כשיר לעמוד לדין.
15. אין מחלוקת בין הצדדים, כי יש להפסיק את ההליכים בעניינו של הנאשם לפי סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982. בא כוח הנאשם אף לא טען לקיום התנאים לסיום ההליך בזיכוי של הנאשם (רע"פ 8601/15 **אשקר נ' מדינת ישראל** (15.5.17)).
16. המחלוקת עניינה אך בשאלה אם יש להטיל על הנאשם צו אשפוז או צו טיפול מרפאתי?
17. לפי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש:
- "הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט סבור, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו הוא, כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת היותו חולה, רשאי בית המשפט לצוות שהנאשם יאושפז בבית חולים או יקבל טיפול מרפאתי...";
18. ממשיך סעיף 15(ד) וקובע:
- "בית המשפט לא יתן צו לטיפול מרפאתי אלא אם כן סבר שאין בכך כדי לסכן את שלום הציבור או את שלום הנאשם".
19. בית המשפט הוא הגורם המחליט בשאלות המתעוררות לפי סעיף 15 לחוק טיפול בחולי נפש. בכלל זאת, מסורה לבית המשפט הסמכות לקבוע אם יש מקום ליתן צו אשפוז או צו טיפול מרפאתי, בהתאם לשיקול דעתו (בש"פ 2305/00 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(4) 289 (2000); בש"פ 509/12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (17.4.12)).
20. שיקול מרכזי שעל בית המשפט לשקול במסגרת ההחלטה אם ליתן צו אשפוז או צו טיפול מרפאתי הוא שלום הציבור ושלום הנאשם. המלצת הפסיכיאטר המחוזי אינה אלא אך אחד השיקולים שעל בית המשפט לשקול (בש"פ 509/12, הנזכר; ת"פ 33881-06-16 **מדינת ישראל נ' נסיראת** (21.9.16)).
21. בהחלט הדין על עניינו, הגעתי לכלל מסקנה, כי יש להטיל על הנאשם צו מרפאתי בלבד, וזאת מהשיקולים הבאים.
22. חוות הדעת הפסיכיאטריות - להערכת הפסיכיאטרית המחוזית, לאור טיפול שעבר הנאשם בחודשים האחרונים, הנאשם מאוזן ומזה כשלושה חודשים פסקה התנהגותו חסרת שיפוט מיני. גם אין עדות בתקופה זו למסוכנות לסובביו, לציבור או לעצמו. עוד העריכה, כי הנאשם אינו זקוק לאשפוז אולם יהיה זקוק להמשך טיפול מרפאתי לאחר אשפוזו. מכאן, המליצה על צו טיפול מרפאתי, אשר יאפשר מעברו מהאשפוז למסגרת של הוסטל, שיש בה כדי ליתן מענה מירבי למצבו הנוכחי של הנאשם.

23. הטיפול בנאשם - הנאשם מטופל בחודשים האחרונים במסגרת צו אשפוז שניתן בתיק אחר, ולהערכת עורכת חוות הדעת, הוא מאוזן כיום. למעשה, טיפול בנאשם יכול להתבצע גם במסגרת צו טיפול.
24. העבירות שיוחסו לנאשם - אין להקל ראש בעבירות של הטרדה מינית שבכתב האישום, ובפרט לאור ביצוען כלפי קטינות. עם זאת, המדובר בעבירות מין מהמדרג הנמוך. גם נסיבות ביצוע העבירות אינן מן החמורות, והן כוללות ביטויים מילוליים מיניים בלתי נאותים. אמנם, בגדר הנסיבות יש לקחת גם בחשבון את החזרתיות בביצוע העבירות, ואת העובדה כי הנאשם לא נרתע, גם לאחר מעורבותם של מאבטחים ושוטרים. עם זאת, לאורך כל האירוע, רמת המסוכנות המינית נותרה ברף הנמוך, כפי שניתן ללמוד מהעבירות המיוחסות.
25. הרישום הפלילי של הנאשם - בעניינו של הנאשם הסתיים תיק נוסף, שבו יוחסו לו עבירות מין, בהפסקת הליכים. באותו תיק מדובר היה בעבירה של מעשה מגונה בפומבי ומעשה מגונה באדם. אין ספק, כי בכך יש כדי להצביע כי נשקפת מהנאשם מסוכנות, שאינה ברף נמוך. עם זאת, מעשים אלו בוצעו לאחר העבירות מושא כתב האישום שלפניי, ובאותו עניין ניתן צו אשפוז. הטיפול בנאשם, שהחל בתיק הנוסף כחלק מצו אשפוז, הוביל, כך להערכת עורכת חוות הדעת בתיק שלפניי, להפחתה ברמת המסוכנות של הנאשם. לא ניתן להתעלם בהקשר זה, מהעובדה כי בתיק האחר ניתן צו אשפוז לתקופה שהיא ממילא ממושכת יותר מהתקופה המקסימלית בתיק שלפניי, לאור מהות העבירות שיוחסו שם.
26. לא נעלמה מעיניי הטענה, כי הוועדה הפסיכיאטרית סברה, בתיק האחר, וזאת בדיונים שערכה ביום 25.7.18 וביום 5.9.18 כי עודנה נשקפת מסוכנות מהנאשם. אולם, ביום 28.11.18 אישרה הוועדה לנאשם לצאת לחופשות לצורך ראיונות, פגישות וביקורים בהוסטל ודיון נוסף בוועדה התקיים בחודש ינואר 2019. מכאן, כי גם הוועדה הפסיכיאטרית אינה שוללת האפשרות כי תאשר מעברו של הנאשם לטיפול בהוסטל.
27. לפיכך, אין במתן צו לטיפול מרפאתי כדי לסכן את שלום הציבור או את שלום הנאשם, ומכלול השיקולים תומכים במתן צו טיפול מרפאתי בלבד.

סוף דבר

28. אני מורה על הפסקת הליכים, לפי סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי.
29. לצד זאת, יוטל על הנאשם צו טיפול מרפאתי עד לתקופה של שנתיים.
30. ההחלטה תומצא לפסיכיאטרית המחוזית.

אין בצו זה כדי להשפיע על תוכנם של צווים אחרים, ככל שישנם.

ניתנה היום, ה' אדר א' תשע"ט, 10 פברואר 2019, במעמד
הצדדים.

